

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ I „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemiście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 3-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XVII

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, CZWARTEK, DNIA 1 KWIETNIA 1937.

N — Nr. 38

To, na co sobie pozwolił „Strzelec“ — to naprawdę gruba rzecz.

Ostatnio organ Związku Strzeleckiego, tygodnik „Strzelec“, na swych łamach w numerze 50-52 z datą 31 grudnia 1936 zareklamował aż na 40 i kilku stronach niemieckie majątki na Pomorzu i w Poznańskim. Wprawdzie tu i tam zamieścił też i polskie majątki, ale w stosunku takim, że na Pomorzu obok 67 majątków niemieckich znalazło się aż całkiem 7 majątków polskich, a w Poznańskim na 85 majątków niemieckich 21 polskich. W sposobie ujęcia tych reklam wychodzą na jaw dwa główne argumenty, mające przemawiać na korzyść niemieckich właścicieli ziemskich i ich dóbr, a mianowicie wysoki poziom kultury rolnej oraz dzierżenie danego majątku przez odnośną rodzinę od dłuższego już okresu lat. Jak wyglądała taka reklama w urzędowym organie „Strzelca“, głównego czynnika wychowania wojskowego, dajemy choćby jedną próbkę.

Każdy opis brzmi prawie jednakowo. Bierzemy więc pierwszy lepszy z brzegu:

„Majątek Kłęka pow. Jarocin p. Nowemiasto n. Wartą. W posiadaniu około 100 lat, b. intensywnie w wysokiej kulturze. Kupiono majątek bardzo zaniedbany, doprowadzono do wysokiej kultury. Hodowla konia szlachetnego pół krwi ang. Dostarcza co roku około 40 koni remontowych do wojska i do stad państwowych b. 3 rocznie. Hodowla bydła, owiec i świń. Tartak, mleczarnia i 5 gorzeln. Kolejka polna“.

Wnioski, które się same przez się w takiej reklamie muszą Czytelnikom narzucać, są takie: „Jeżeli majątki niemieckie i ich właściciele taką są podporą całej kultury rolnej na Pomorzu i w Poznańskim i takie dają korzyści państwu dostarczaniem np. wyborowej hodowli koni dla armii i swym uprzemysłowieniem, to przecież byłby to ciężki grzech takie majątki przez parcelację zniszczyć“. I pomyśleć, taka reklama niemieckich majątków przez „Strzelca“ w czasie, gdy społeczeństwo polskie domaga się tak silnie parcelacji większej własności niemieckiej, aby po pierwsze zaspokoić głód ludności polskiej za ziemią, a powtóre wzmocnić element polski na naszych tak bardzo zagrożonych przez Niemców rubieżach zach. To, co „Strzelec“ uczynił, wygląda jakoby na przeciwdziałanie polskiej reformie rolnej, liczącej się z koniecznością wzmocnienia obrony państwa polskiego.

I to wszystko w grubym, bogato wydanym zeszycie „Strzelca“, na którego czele figurują oświadczenia Józefa Piłsudskiego, Prezydenta Mościckiego, marsz. Rydza-Smigłego oraz całego szeregu obecnych i byłych ministrów, płk. Koca itd. oraz fotografie p. Prezydenta, naczelnego wodza i twórcy nowego obozu państwowego.

I pytacie — Szan. Czytelnicy, jak to możliwe, by organ Związku Strzeleckiego, a więc — organizacji podstawowej dla Przystosowania Wojskowego mógł taką reklamę robić z wielką szkodą dla najwęższych interesów Państwa majątkarzem niemieckim? Przecież reklamy te ilustrowane nawet fotografią, zawierają często gęsto nawet uwagi takie: „Właściciel (Niemiec) popiera akcje społeczne, a zwłaszcza Związek Strzelecki“? Odpowiedź na te pytanie łatwo znaleźć, jeżeli się zważy, że reklamy te to dobrze płatny interes. „Torpeda“, pismo bynajmniej nie narodowe, a organ legionistów w Gdyni — pisząc o tym smutnym fakcie — wylicza, że według stawek ogłoszeniowych „Strzelca“, podanych na ostatniej stronie, wspomniane ogłoszenia niemieckie powinną być przyniesione wydawnictwu „Strzelca“ 37 tys. zł. A więc to dla pieniędzy w tym wypadku, dla pieniędzy, pochodzących z kieszeni niemieckiej? Niestety, Strzelec zwyciężaj jest tak łatwych „zarobków“.

Wydawnictwo „Strzelec“ stale bowiem korzysta z szerokiego poparcia finansowego wielkiego prze-

mysłu i handlu, znajdującego się przeważnie nie w rękach polskich, o czym świadczą wielkie ogłoszenia różnych zakładów i fabryk, nie mających najmniejszego interesu ogłaszania się w tym piśmie, czytanych przez szarą brać strzelecką, z której żaden nie zamówi. p. w „Cebece“ kotła żeliwnego i nie będzie szukał „yskonta w „Deutsche Bank“ w Katowicach.

Wiemy, jak to się zwykle odbywało. Jeździł widocznie wyorderowany akwizytor z listem, polecającym od jakiejś władzy i zbierał po całym kraju ogłoszenia, z których co najmniej 30 proc. jako prowizja akwizytorska szły do jego własnej kieszeni.

— Teraz się dał na majątki niemieckie. „Pieniądz przecież nie śmierdzi“. I tu znalazł obfite źródło dochodu. Znalazł łatwo — bo Niemcy chętnie przecież dawali grosz dla robienia sobie reklamy w kierunku zabezpieczenia swych majątków przed parcelacją, na organ, który rozchodził się w tysiącach egzemplarzy po całym kraju, po wszystkich świetlicach żołnierskich, po wszystkich komendach Związku Strzeleckiego. Ze niemieccy obywatele dawali pieniądze, to czyż się temu dziwić będziemy? Wszak to leży w ich interesie. Smutne i dziwne tylko, że „Strzelec“ je brsz. „Pieniądz“ — jak zaznaczyliśmy powyżej — wprawdzie nie śmierdzi, ale, jak wyglądają ci, którzy go za taką cenę i pod takimi warunkami je wzięli? To jest skandal — woła „Torpeda“. — My dodajemy, że to bardzo wielki skandal. Nie dawno temu Rada Powiatowa pow. lubawskiego b. stanowczo wystąpiła przeciw uprzywilejowaniu Strzelca w Przystosowaniu Wojskowym. O jak w świetle choćby powyższego smutnego faktu ze strony jego wydawnictwa słusznie postąpiła!

„Obrona Ludu“ szczuje również na księży?

Organ Narodowej Partii Robotniczej pod nazwą „Obrona Ludu“ w Toruniu w nr. 35 swego pisma na dzień 23 marca br. we felietonie pod n. „Terminatka“ takich użył zwrotów!

„Chciała nawet żona Jaruchy pójść na drugi dzień do księdza, pocałować go w rękę, możeby człowiekowi lepiej się zrobiło na sercu. Ksiądz by się zapytał, kto jeszcze dostał terminatkę, kazał ofiarować troćki Bogu, dać mszę — na dobrą intencję.“

Jarucha słuchał w milczeniu. Ale gdy żona zaczęła o księdzu — nie wytrzymał i grzmotnął: — Wszyscy łuni su pany, to ze sobu trzymają, a nie z łubugim człowiekiem“.

Któż nie widzi, jak na dłoni, że to wyraźne podszezwanie na duchowieństwo. I to czyni organ, który też propagował „Front Morges“.

Do walki ze zwyżką cen.

Jak donosi ostatnio PAT, rząd wkroczył do zdecydowanej walki przeciwdziałania zwyżce cen i spekulacji. W tym celu m. in. powołana została przy Ministrze Przemysłu i Handlu Komisja cen artykułów przemysłowych.

Król belgijski Leopold bawił w Londynie.

Na marginesie oświadczenia katolickiej grupy posłów i senatorów.

W prasie ukazał się oficjalny komunikat, donoszący, że grupa posłów i senatorów, „stojąca na gruncie zasad wiary kat.“, oświadczyła swój akces do Obozu Zjednoczenia Narod. i gotowość pracy w jego ramach. Nie chcemy się tu zajmować tym, jak ta współpraca katolików w tym obozie będzie wyglądać, wszak należą do niego np. i Legion Młodych i Związek Obywat. Pracy Kobiet (Kwoki) — a jak donoszą gazety, jeden z czołowych mężów tej organizacji przeszedł swego czasu z katolicyzmu na kalwinizm, ale jako fakt za „Gońcem Nadwiślańskim“ podajemy, że pod deklaracją katolickiej grupy posłów i senatorów nie ma podpisów posłów z Grudziądza pp. Tadeusza Marchlewskiego i Stanisława Michałowskiego. Zapytuje się wobec tego grudziądzki „Gońiec Nadwiślański“, na jakim gruncie, jeżeli już nie katolickim, stoją pp. Marchlewski i Michałowski.

Jak nam donoszą, szczególną gorliwość do skonsolidowania społeczeństwa okazuje p. Marchlewski. Widocznie uważa się szczególnie do tego powołanym. Czy czasem grubo się pod tym względem nie myli? Jak to naprawdę trudno człowiekowi poznać siebie samego.

Niefortunny proces Polskiego Radia Echa recytacji bluźnierczych wierszy w audycji dla dzieci.

Dyrekcja Polskiego Radia wytoczyła proces redaktorowi odpowiedz. „Kuriera Bydgoskiego“, p. Stan. Kapkowskiemu, o zamieszczenie artykułu pt. „Bluźniercy w Polskim Radio“. Artykuł omawiał audycję dla młodzieży, ułożoną przez Benedykta Hertzę (Żyd) i recytowaną przez Henryka Ładosza (drugi Żyd), w której znalazły się bluźniercze wiersze i nagrawania z religii.

Rozprawa od była się ostatnio w Bydgoszczy przed sędzią okręgowym p. Andtem. Zastępcami Polskiego Radia byli pp. Rachoń i Orlicz Drescher z Warszawy, oskarżonego bronił mec. Sawicki z Bydgoszczy. W wyniku rozprawy sąd uwolnił red. Kapkowskiego od winy i kary, motywując swój wyrok tym, że prasa ma obowiązek występować przeciwko zauważonym usterkom wszędzie, gdzie one tylko się pokażą. Przewód sądowy wykazał, że istotnie recytowane wiersze były nieodpowiednie i mogły wywołać obrażenie w religijnie usposobionym społeczeństwie polskim.

A społeczeństwo i przede wszystkim prasa powinna w takich wypadkach reagować i domagać się oczyszczenia atmosfery w Radio Polskim, które musi liczyć się z uczuciami polskiego ogółu.

Judaszowe srebrniki na akcję pierwszomajową

Agencja prasowa antykomunistyczna donosi: „Otrzymałmy z wiarygodnego źródła informacje, że Komintern przekazał Komitetowi Centralnemu Komunistycznej Partii Polski 50 000 dolarów na akcję pierwszomajową w Polsce. Suma ta ma być podzielona na okręgi organizacyjne, przy czym większa część dotacji skierowana jest na okręgi przemysłowe i Warszawę. Władze centralne KPP, opracowały już instrukcje 1-majową oraz przystąpiły do zredagowania Wydawnictw i odezw 1-majowych.“

Judaszowe srebrniki mają odegrać rolę dywersyjną wśród członków partij socjalistycznych i spowodować awantury w czasie demonstracji legalnych organizacji. Jak widać, obca agentura czuwa i nie żałuje srebrników.

Zgon śp. Karola Szymanowskiego.

Lozanna 29. 3. Dziś w nocy o godz. 0.30 w w klinice koło Lozanny zmarł znakomity kompozytor polski, śp. Karol Szymanowski. Z śmiercią Karola Szymanowskiego ubywa jeden z największych kompozytorów współczesnych polskich.

Z krwawej Hiszpanii.

Na frontach w Hiszpanii święta minęły spokojnie.

Uroczyste nabożeństwo, odprawione w okopach narodowców.

Mimo znaczniejszej poprawy warunków atmosferycznych, które obecnie sprzyjają operacjom wojennym, dwa dni świąteczne minęły na wszystkich frontach dość spokojnie. Doszło tylko gdzieś do drobniejszych utarczek. Gen. Franco z rodziną obecny był na uroczystym nabożeństwie wielkanocnym w katedrze w Salamance. W wojskach powstańczych uroczystości obchodzone Święta Wielkanocne na całym froncie.

Jak donoszą, delegacja duchownych angielskich udaje się do Hiszpanii dla zbadania spraw religijnych po stronie rządowej.

Dalsze wiadomości z Hiszpanii.

Jak donoszą, statek hiszpański „Mar Caspio” został zaatakowany i zepchnięty na mieliznę, gdzie zatone prawdopodobnie podczas odpływu morza, przez 2 statki powstańcze. Natomiast ze strony rządu czerwonego donoszą o sukcesie wojsk rządowych pod Guadalajara.

„Gorzej, jak za Bismarka”

„IKC” w artykule wstępnym podaje alarmujące wieści o losie Polaków w Prusach Wschodnich.

Tam bowiem — czytamy w „IKC” — roztacza się przed nami obraz tragiczny. Liczne rzesze Polaków żyją z dnia na dzień pod grozą wywłaszczenia z ziemi, zamknięcia w więzieniu, utraty dzieci i obserwują codzień, jak zmniejsza się ich liczba.

Epoka Bismarka wydaje się drobiazgiem wobec tej bezwzględności, wobec tego wrznięcia wszystkich czynników do akcji tępienia Polaków.

Bismark miał do dyspozycji „tylko” maszynę urzędniczą, społeczeństwo niemieckie stało od tej akcji na uboczu. — Dzisiaj spotykamy w Prusach Wschodnich działania wszystkich Niemców, wszystkich instytucji społecznych i publicznych.

Dalej autor podaje przykłady okrutnych metod, używanych w walce z Polakami. Prowokacja, podstęp i cały szereg najbardziej potwornych środków, to metody, używane w tępieniu żywiołu polskiego.

Opinia polska — pisze dalej autor — musi zadać sobie pytanie, jak pogodzić to systematyczne tępienie żywiołu polskiego z nowym kursem, zainaugurowanym w stosunkach niemieckich przez umowę polsko-niemiecką ze stycznia 1933 r. i z zapewnieniami, składanymi kilkakrotnie przez kanclerza Hitlera, iż „nowe Niemcy nie dążą do wyneradawiania Polaków.”

Faktem jest, że „ucisk Polaków trwa mimo odprężenia w stosunkach między obydwojoma państwami. Ucisk ten pogłębił się już po zawarciu umowy.”

I w tym czasie Niemcy u nas korzystają z całkowitej swobody, a nawet powodzi się im często lepiej niż narodowcom. Urządzają zebrania, zabawy, wydają pisma, zakładają organizacje gospodarcze, mają pracę i żyją dostatnio. Czy nie należałoby zmienić tych stosunków?

Proszek do prania

„ORA”

nie niszczy bielizny

Niesamowity testament.

Powieść angielska. 25

(Ciąg dalszy).

Wzruszona do głębi duszy Augusta, odpowiedziała z płaczem:

— Ogdyns pani wiedziała, jak mnie twa przyjaźń uszczęśliwia! Nie miałam jeszcze w życiu moim przyjaciółki, a od czasu śmierci mej siostry ukochanej czułam się tak strasznie osamotnioną!

VII

Okropna katastrofa.

Tak rozmawiały z sobą te dwie piękne młode kobiety i snuły rozmaite plany na przyszłość, nie przypuszczając możliwości, aby nagle zajęć mogła straszna zmiana w ich losie.

Ale w wyżynach niebios zabrzmiał głos Wszechmocnego władcy świata i goniec losu rozpostarł swe ciemne skrzydła, aby rozkazy jego wykonać...

Na okęcie rozlegały się dźwięki wesołej muzyki, śmiechów i śpiewów kobiecych, podczas kiedy nad nimi zawisa ciężka ręka losu. Najtrwóźniejsze nawet osoby nie myślą o jakimkolwiek

Fakty i oceny Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Wszystko pozostaje po staremu.

O Związku Nauczycielstwa Polskiego głośno jest w całej Polsce. Jego skrajnie lewicowe tendencje, w szczególności zaś wytrwała walka z Kościołem wywołują raz po razie stanowcze sprzeciw opinii publicznej, zaniepokojonej o przyszłość młodzieży, znejdującej się w pieczy tego rodzaju wychowawców. Pamiętna afera probolszewicka numerów „Piomyka”, która znalazła swój epilog w potępiającym wyroku sądu okręgowego, rzuciła spór światła na kierunki, jakie zagnieździły się wśród wpływowych kół Z. N. P.

W pewnych kołach wyrażano przewidywania, że walny zjazd Z. N. P. poskromi nieco te zapędy i zmieni skład władz Związku. Zjazd ten jednak nie potwierdził tego mniemania. Władze związkowe zostały uzupełnione listą kandydatów, zgłoszonych przez zarząd obecny, a przemówienie prezesa Z. N. P. zawierało te same akcenty i myśli, z jakich Związek znany jest od dawna.

Wszystko przeto pozostaje w dalszym ciągu po staremu, a co za tym idzie, nie ulega również zmianie i stosunek opinii narodowej do Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Z. N. P. atakuje list pasterski biskupów.

W Warszawie odbył się nadzwyczajny zjazd Zw. Nauczycielstwa Polskiego. Na zjeździe prezes Kolanko wystąpił przeciw biskupom, mówiąc:

— Przeżyliśmy już przecież w niepodległej Polsce list pasterski — powiedział — wydany w r. 1930 przeciw Z. N. P. List, będący dowodem, że Episkopat polski oparł się na fałszywych i niesprawdzonych przez siebie informacjach, nie zawahał się jednak wystąpić przeciwko nam. Jako konsekwencją owego listu było powiększenie się liczby członków, tak też dzisiaj zwiększyła się liczba członków oraz wzmocniła się podstawa związkowców.

Ten atak, jak i wybór delegatów, przedstawionych przez dotychczasowy zarząd, świadczy, iż w organizacji nie się nie zmieniło. Głos mają radykali i wolnomyśliciele.

Czy w tym towarzystwie mogą pracować katolicy?

U cyganów bezkrólewie.

Przed kilku dniami zmarł Matejas Kwiek, król cyganów. Zmarł przed niedawnym czasem postrzełił się przypadkiem w brzuch z rewolweru, szamocąc się w czasie kłótni z rodziną. Chodziło o to, że Kwiek — liczący 51 lat — utrzymywał stosunki z jakąś 17-letnią cygańską pięknością z pod Warszawy — o co za przyczyną jego żony doszło do wielkiej awantury rodzinnej. Mimo wysiłku lekarzy nie udało się utrzymać Kwieka przy życiu. Wieść o śmierci Kwieka zgromadziła przed szpitalem tłumy cyganów. Obecnie stoją oni przed zadaniem obrania nowego „króla”. Prawdopodobnie o godność tę ubiegać się będzie kilku pretendentów.

Zamachy bombowe na sklepy w Poznaniu i Grudziądzu.

W Poznaniu na sklep z futrami „Kamezatka” należący do warszawskiego kupca, żyda Bryskina o godz. 4 nad ranem, wybiwszy szybę w oknie wystawowym, nieznan sprawcy rzucili do wnętrza bombę o dużej sile wybuchowej. Wskutek eksplozji zniszczone zostało całkowicie urządzenie sklepu. Płomienie strawiły nieomal doszczętnie wszystkie zapasy futer. Straty obliczane są na 150 tys. zł.

W Grudziądzu nieznan sprawcy rzucili petardę do żydowskiego sklepu bławatnego, należącego do żyda Płachty. Wskutek wybuchu wyłeciały wszystkie szyby, których odłamki skaleczyły jedną osobę.

niebezpieczeństwie. Bo cóż mogłoby je spotkać złego na tym potężnym okręcie, który szybko i lekko niby ptak wodny posuwał się po spokojnych falach? Szczęśliwa przeprawa zbliżała się do końca, a matki kołysały do snu swe niemowlęta z sercem tak spokojnym, jak gdyby się jeszcze na ziemi angielskiej znajdowały. O jakże mądrym jest to rozporządzenie Stwórcy Wszechmocnego, że człowiekowi w przyszłość zazięrać nie wolno. Bo czyż nie musiałoby przywodzić go do szaleństwa, gdyby wiedział naprzód gdzie go żelazo zdrójczy ugodzi lub gdzie go szumiące pochłonią bałwany!

Ciągła obawa i przestach byłyby w tym razie jego udziałem — tak, dziękujemy za to Bogu, że gruba zasłona zakrywa przyszłość przed naszymi oczyma! — Około północy pani Holmurst wstała, mówiąc że czas udać się na spoczynek, lecz poprzednio chciała jeszcze zobaczyć swego małego synka Junasia, który spał z piastunką w osobnej kajucie. Augusta poszła z nią i obiedwie ucałowały śpiącego pięcioletniego chłopczyka, potem rozstały się po serdecznym uścisku na dobranoc.

W godzinę później zbudziła się Augusta, jakimś dziwnym niepokojem przejęta. Leżała, rozmyślając o panu Tombey i różnych innych rzeczach dość długo i przysłuchiwała się przytem miarowemu uderzaniu fal o boki okrętu i cichym krokom

Na II kwartał lub na kwiecień można jeszcze zapisywać

„D R W E C E”

na pocztach lub w naszych agenturach czy ekspedycji - - - - -

„Tydzień Polskiego Związku Zachodniego”.

Obywateli!

Dorocznym zwyczajem w dniach od 30 marca do 6 kwietnia br. odbędzie się na terenie całej Rzeczypospolitej Tydzień Polskiego Związku Zachodniego. Tydzień tegoroczny poświęcony będzie sprawom najdroższej każdemu sercu polskiemu ziemi pomorskiej. Cała Polska od Bałtyku do Karpat od Odry po Dźwinę niech w tym czasie skupi myśli i uczucia około spraw Pomorza, niech każdy Polak gruntownie pozna sprawy pomorskie i ukocha tę ziemię, stanowiącą płuca Polski i gwarantującą mocarstwowi jej rozwój.

Oto cele tegorocznego „Tygodnia PZZ”.

W tym samym czasie toczyć się będzie zbiórka na prace statutowe PZZ.

Obywateli!

Efekty propagandy będą tym większe, im głośniejszym echem sprawy Pomorza odbiją się o każdy zakątek Rzeczypospolitej.

Wyniki pracy PZZ będą tym owocniejsze, im powszechniejsze będzie poparcie jego wysiłków w najdrobiaźszych choćby czynach ofiarnych. Hasło „Tygodnia” — to konsolidacja wszystkich sił polskich w pracy i walce o rozwój Pomorza. Niech nikt w Polsce, a tym bardziej na Pomorzu dla tej sprawy obojętnym nie będzie!

Wojewódzki Komitet Honorowy „Tygodnia Pomorza”:

Władysław Raczkiwicz, wojewoda pomorski.
Ks. Biskup dr. Stanisław Wojciech Okoniewski.
Kontr. Adm. Józef Urug, dowódca floty.
Generał Władysław Bortnowski, inspektor armii.
Wincenty Łącki, pom. starosta krajowy.
Cezary Szyzko, prezes Sądu Apelacyjnego.
Dr. Jan Jakóbiec, kurator okręgu szkolnego.
Inż. Władysław Chwałbogowski, dyrektor Lasów Państw.
Inż. Bogusław Dobrzycki, dyrektor Kolei Państw.
Jan Donimirski, prezes Pom. Izby Rolniczej.
Piotr Jakubowski, prezes Izby Rzemieślniczej.
Stefan Kossior, dyrektor Izby Skarbowej.
Inż. Władysław Kozubek, dyrektor Poczty i Telegrafów.
Stanisław Tor, prezes Izby Handlowo-Przemysłowej.

Nie potrzebują płk. Koca prosić o łaskę.

„Dziennik Bydgoski”, pisząc o kocowym zlaniu się narodu i jego próbach konsolidacyjnych, twierdzi:

„Jeżeli chcą zjednoczenia prawdziwego, muszą zrzucić pychę z serca i szukać porozumienia z generałem Hallerem czy Paderewskim, Dmowskim, Witosem i Korfańtem. To nie tylko partyjnicy ci, których nazwiska wymieniłem.”

Dmowski i Paderewski podpisali akt prawny niepodległości Polski, a podpis był tak doniosły, że Pomorze legioniści nie potrzebowali zdobywać. Haller bił nie tylko Moskali, ale bił też Niemców na froncie zachodnim. Witos zaś to nie tylko prezes jakiejś partii, ale to szef rządu prawowitego z roku 1920. A gdyby nie praca Korfańtego, pułk. Koc nie doznałby czolobitności od wojewody Grzyńskiego.

Chyba nikt nie może od tych ludzi żądać, by prosili płk. Koca o łaskę”.

Kiedy pracownik umysłowy ma prawo do renty inwalidzkiej?

Do uzyskania renty inwalidzkiej z ubezpieczenia pracowników umysłowych niezbędnym warunkiem jest niezdolność do wykonywania zawodu, nie zaś niezdolność do wykonywania jakiegokolwiek czynności zarobkowych.

Przy rozstrzygnięciu kwestii, które zajęcie pracownika należy uważać za jego zawód, są brane pod uwagę jego wykształcenie, długość okresu wykonywania poszczególnych zajęć, przynależność zawodowa itp.

Stopień utraty zdolności do wykonywania zawodu ocenia lekarz rzeczoznawca.

majtków, będących na straży.

Coraz bardziej zaniepokojona, wstała, ubrała się, na swe gęste zwoje włosów włożyła czapkę, otuliła się płaszczkiem i wyszła na pokład, Wkrótce miał nastąpić świt, lecz teraz panowała jeszcze noc ciemna.

O jakże piękna była ta noc chłodna wśród tego szybkiego ruchu i poświstu wiatru, wśród lin okrętowych! Przejęta wzniosłością tej nocnej sceny, Augusta wyciągnęła ręce, jak gdyby chciała schwytać ten żywioł burzliwy i uściskać go w swych objęciach. Takie uczucia budzą się tylko w piersiach ludzi genialnych, zwłaszcza, gdy inne namiętności sercami ich miotają. Augusta była w tej chwili tak poetycznie usposobiona, jak nigdy jeszcze, w jej wyobraźni przesuwały się najpiękniejsze idee i zdawało jej się, że słyszy głos zmarłej siostrzyczki, która w postaci jaskółki morskiej unosi się nad jej głową. Zwolna jej myśli zwróciły się od siostry do Eustachiusza. Zadawała sobie w duchu pytanie, czy on po jej wyjeździe z Birmingham nie poszedł do jej dawnego mieszkania. Czasami zdawało jej się, że ona mu obojętna nie była, bo w jego oczach widniał jakiś nieznan jej dotąd wyraz i żalowała, że mu żadnej o sobie nie pozostawiła wiadomości. Może, przybywszy do Nowej Zelandii, zdecyduje się napisać słów kilka do niego. (C.d.n.)

Ojciec św. powrócił do zdrowia.
Ojciec św. błogosławi 60.000 pielgrzymów całego świata.

Wielki Tydzień w Rzymie miał tego roku przebieg niezwykle uroczysty. Panowała wielka radość wśród wiernych z powodu powrotu do zdrowia Ojca św.. Napływ pielgrzymów był olbrzymi. Oceniano na 25.000 liczbę pielgrzymów z zagranicy. Od wielu tygodni wszystkie hotele rzymskie były już pozajmowane.

Wielki Tydzień rozpoczął się uroczystymi nabożeństwami w bazylice św. Piotra. Punktem kulminacyjnym uroczystości religijnych W. Tygodnia była ceremonia w kaplicy Sykstyńskiej, poświęcona rozpamiętywaniu Męki Pańskiej.

Po raz pierwszy od czasu swej choroby Ojciec św. odprawił pontyfikalne nabożeństwo w bazylice św. Piotra w obecności 60.000 pielgrzymów z całego świata. We wszystkich językach świata rozległy się głosy „Niech żyje Papież”. Następnie Ojciec św. zjawił się na balkonie bazyliki, udzielając wielotysięcznym tłumom swego błogosławieństwa.

Jest niezwykle charakterystyczne, że na Mszy pontyfikalnej, na której obecni byli przedstawiciele wszystkich państw, brakło jedynie przedstawiciela Niemiec przy Watykanie. Ta zniemienna nieobecność świadczy o daleko idącym zastrzeżeniu konfliktu pomiędzy Berlinem a Stolicą Apost.

Udział Ojca św. w wielkanocnych uroczystościach uważany jest za powrót Papieża do zdrowia i normalnych zajęć.

Ojciec św. stale podkreśla wobec otoczenia entuzjazm, z jakim ludność powitała go podczas wcześniejszych uroczystości.

W. Brytania, Francja i Belgia doszły do porozumienia w sprawie neutralności belgijskiej.

Londyn. W związku z wizytą króla Leopolda belgijskiego w Londynie, korespondent dyplomatyczny „Morning Post”, twierdzi, że między W. Brytanią, Francją i Belgią osiągnięte zostało porozumienie w sprawie gwarancji niepodległości Belgii. Wzajemnie na tę gwarancję Belgia zobowiązuje się do obrony własnego terytorium oraz do bezzwłocznego informowania mocarstw o jakimkolwiek pogwałceniu tego terytorium, nie wyłączając wypadków przekroczenia granicy belgijskiej przez obce samoloty.

Kto wydrukował encyklikę Ojca św.?
Sledzi to... policja niemiecka.

Berlin, 25. 2. W związku z odczytaną ostatnio z ambon kościołów katolickich w Niemczech encykliką papieską krążyła tu pogłoski, iż tajna policja państwowa czyni wysiłki, aby dojść, gdzie encyklika ta była drukowana, przypuszczając bowiem że tekst jej wydany został w Niemczech, a dochodzenia iść mają w kierunku przypuszczeń, iż dokończono na prowincji. Równocześnie obiegają pogłoski, iż u szeregu dostojników kościelnych na terenie Rzeszy przeprowadzone być miały w tej sprawie skrupulatne rewizje. W szerokich kołach ludności katolickiej Rzeszy odczytanie encykliki wywołało duże poruszenie.

Encyklika nie została opublikowana w żadnym piśmie niemieckim.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Płacono w złotych za 100 kg		
	Poznań, 30. 3.	Bydgoszcz, 24. 3.
Zyto	24.25 - 24.50	24.50 - 24.75
Pszenica	29.25 - 29.50	29.50 - 29.75
Jęczmień browarowy	25.50 - 26.50	26.00 - 27.00
Owies	21.75 - 22.00	22.00 - 22.25
Koniczyna biała	85.00 - 125.00	100.00 - 130.00
Koniczyna czerw. jaur.	100.00 - 110.00	95.00 - 140.00
Groch Viktoria	21.50 - 25.00	22.00 - 25.00
Groch Polgera	22.00 - 24.00	22.00 - 24.00
Peluszka	23.00 - 25.00	22.00 - 23.00
Wyka	22.00 - 24.00	22.00 - 23.50
Seradela	26.00 - 28.00	24.00 - 26.00
Mąka żytnia 65 proc.	34.00 - 34.50	35.50 - 36.00
Mąka pszenna 65 proc.	43.75 - 44.25	44.50 - 45.00
Otręby żytnie	15.75 - 16.25	16.25 - 16.50
Otręby pszenne grube	17.00 - 17.50	16.50 - 17.50
Otręby jęczmienne	14.75 - 16.00	17.00 - 17.50
Rzepak zimowy	62.00 - 63.00	58.00 - 60.00
Mak niebieski	72.00 - 76.00	68.00 - 72.00
Gorzeyca	30.00 - 32.00	32.00 - 34.00
Siemie lniane	57.00 - 60.00	55.00 - 58.00
Lubin niebieski	13.75 - 14.75	13.25 - 14.25
Lubin żółty	15.00 - 16.00	14.75 - 15.75

GIEŁDA WARSZAWSKA

Dolar 5.27 1/2; frank francuski 24.23; frank szwajcarski 120.20; funt szterling 25.77; marka niemiecka 212.78; korona czeska 18.39; szyling austriacki 99.20; gulden gdański 100.00.

Za redakcję odpowiedzialny: Władysław Rau w Nowymyście.
Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszłość w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonej numerów lub odszkodowania.

Sygnatura 155/37.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Działdowie rewiru I Paweł Stodolny, mający kancelarię w Działdowie ul. Rynek nr. 9 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 3 kwietnia 1937 o godz. 12 w Pożarach odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Leszka Leźnickiego, składających się z: 2 szaf mahoniowych z lustrami, 1 toaletki mahoniowej z lustrami, 2 nocnych stolików, 2 krzesłek mahoniowych, 1 leżanki, oszacowanych na łączną sumę zł 700.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
Działdowo, dnia 16 marca 1937 r.
Komornik Stodolny.

Podaje się do wiadomości, że od dnia 1 kwietnia rb. aż do odwołania

wstęp do obszaru leśnego w Rakowicach jest wzbroniony

Sprzedż drzewa odbywać się będzie jedynie w CZWARTKI każdego tygodnia i to od godz. 8 rano do zachodu słońca.

Nieprzestrzeżenie powyższego będzie karane

Zarząd Leśny Rakowice.

Z dniem 1 kwietnia rb.

biura bankowe otwarte

dla publiczności od godziny 9-15 (3-ciej po poł.) bez przerwy obiadowej. W soboty od 9-13 (1-szej po poł.)

Nowe Miasto, dnia 30 marca 1937 r.

Bank Ludowy, Lubawa
Bank Ludowy, Nowe Miasto
Kredit- & Sparbank Nowe Miasto
Komunalna Kasa Oszczędności pow. Lubawskiego - Nowe Miasto i oddział w Lubawie.

Zwraca się uwagę

reflektantom na kupno gospodarstw, że potrzebne do tego jest pozwolenie od Komisarza Ziemińskiego, który zwykle dwa razy tygodniowo urządza w Nowym Mieście.

Na przetarg przewidziane są 5 kwietnia rb. dwa gospodarstwa w Tereszewie i jedno w Chroślu.

Wszelkie nawozy sztuczne

jak: Azotniak granulowany i mielony
Soletrę sodową i wapniową
Soletrę - Nitrofos
Supertomasynę azotniakową
Supertomasynę 30 proc.
Tomasynę belgijską
Mączkę fosforytową
Superfosfat - Sól potasową - Kainit
Wapno nawozowe mielone poleca

„Rolnik” Spółdzielnia rolniczo-handlowa
Lubawa, telef. 39 Nowe Miasto, telef. 49.

KUPUJE

ZIEMNIANKI

JADALNE I FABRYCZNE

placąc najwyższe ceny gotówką, przy odbiorze ul. 19 Stycznia

A. BIELECKI, LUBAWA, telefon nr. 56.

Torfiarki i prasy do torfu

dostarcza krótkoterminowo
„ONIA” sp. akc. Brodnica
Kowala-maszynista ze sztatwarkiem, torfiarza
ordynariusz z dwoma chłopakami i dwiema dziewczynkami potrzebują od 1. 4. 37 r.
Maj. Jakubkovo, p. Montowo.

Szan. Obywatelstwo miasta Nowego Miasta i okolicy podaje do łaskawej wiadomości, iż

nadal prowadzę filię kapeluszy damskich

w Nowym Mieście przy ul. Kazimierza nr. 3 (obok składu cukierków p. Górskiego).

Przyjmuję przeróbki kapeluszy damskich i męskich według najnowszych fa-onów i po cenach bardzo przystępnych. - Tak samo mam stale wielki wybór w nowych kapeluszach.

Z poważaniem
Wiktoria Jurkiewiczowa
mistrzyna modniarska Lubawa.

Skład otwarty we wtorki i soboty.

Po objęciu zakładu fotograficznego od p. Edwarda Osmańskiego

polecam się do wykonania wszelkich prac wchodzących w zakres fotografii

Proszę o poparcie mego przedsiębiorstwa chrześcijańskiego

Zakład artystycznej fotografii i powiększeń

Stanisław Jocher, Brodnica
ul. Mostowa 20.

Z dniem 1 kwietnia rb.

całkowita wyprzedaż obuwia

A. PERSZKÓWNA, Nowe Miasto
19 Stycznia 14.

NAJLEPSZA

bieliznę

„Erka”

z podwójnymi mankietami

Wybór dla

najwytworniejszych Panów

Czysto jedwabne krawaty.

do nabycia

C. KOLASIŃSKI
BRODNICA, Rynek 27

Żelazo

sztabowe

osie do wozów
buksy
wszelkie blachy
bednarki itd.

najkorzystniej u

T. Kozickiego

skład żelaza
Brodnica, Hallera 17.

Kupię używane
kowadło kowalskie.
Fr. Marchlewski, Chrośle.

Skóra wierzchnie

Głomy
Chromy
Lakiery
Bukaty
Faledry
Juchty

czarne i kolorowe w wielkim wyborze i po cenach najniższych poleca

Składnica skór
Cz. Balcerowicz,
Brodnica u. Drw.
tel. 111 przy moście.

TAPETY

najnowsze desenie wielki wybór

FARBY POKOSTY LAKIERY KREDA PENDZLE SZABLONY

w najlepszych gatunkach poleca

NOWA DROGERIA

właśc. Wacław Truszczynski
LUBAWA, ul. Zamkowa 1
Telefon 37.

Dzielny bufetowy
któryby przyjął bufet na własny rachunek od zaraz potrzebny
Zgłoszenia do administracji „Głos Lidzbarski”
Lidzbark, Staremiasto 19

Uwaga Straganiarze.

Tow. Kupców Sam. w Działdowie uprasza wszystkich kupców i rzemieślników straganiarzy chrześcijańskich o liczną udział w jarmarku kramnym, który odbędzie się dnia 13 kwietnia 1937 r.

Szan. Publiczność Nowego Miasta i okolicy podaje do łaskawej wiadomości, że **otwieram z dniem 1 kwietnia rb. przy ul. Sienkiewicza** (obok Urzędu Skarbowego)

zakład kamieniarsko-rzeźbiarski
NAGROBKÓW I POMNIKÓW.

Proszę o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa, a moim staraniem będzie szan. Klientele fachowo i rzetelnie obsłużyć

Z poważaniem
M. KOTLEWSKI.

Drzewo opałowe

gromady zdadne na ploty, drzewo użytkowe, stałe na sprzedaż we wtorki i piątki.
Małatek Ciborz, p. Lidzbark.

Na szosie z Lubawy do Samplawy, znaleziono

torebkę damską
Pawłowski, Targowisko.

Potrzebny od 1 kwietnia starszy chłopak do koni.

Antoni Czajkowski,
Lubawa, wyb.

Folecam

Pomarańcze

Hiszp. i J. ffskie

Mandarynki

Winogrona

Banany

Cytryny

F. BUDA,
BRODNICA

Mostowa 2 i Rynek 25

Szanownej szerszej publiczności z Nowego Miasta

uprzejmie podaje do wiadomości, że udzieli 10-12 proc. rabatu z ceny normalnej przy zleceniach w Brodnicy na farbowanie wzgl. czyszczenie chem. z powodu tego, że w Nowymyście nie mam zastępstwa do przyjmowania garderoby.
Wykonuję powierzoną garderobę solidnie, szybko, a szczególnie bardzo tanio. Jedyna chrześcijańska firma, która wykonuje wszelkie zlecenia na miejscu.

Pralnia Chemiczna i Farbiarnia w Brodnicy
ul. Mostowa 7, właśc. K. Steł-a.

Szan. Klientele z miast i okolicy zawiadamiam, że z dniem 1 kwietnia rb.

PRZENIOSŁEM swój warsztat krawiecki

na Plac Hallera 5.
Jan Skolimowski, Lidzbark

Dnia 26 3. 27 r. w drodze z Radomna do Lubawy

ZGUBIŁEM portfel

z dokumentami. Znalazcę proszę o zwrot za wysokim wynagrodzeniem

Zbyszko Makowski
Maj. Radomno, pow. Lubawa

Tapety

FARBY POKOSTY KREDE

poleca najtaniej

Józef Cieszyński,

drogeria i skład farb
Nowe Miasto

Rynek 7 Telefon 62.

Okazja!

Mam na sprzedaż bardzo korzystnie

1 maneż

własnej konstrukcji, obracany korbą bez koni, dlatego, że to nowość, udzielam informacji bezpłatnie.

Anastazy Dembiński
Gwiżdżyny, wybudowanie pow. lubawski.

Przystojny męczczyzna

w średnim wieku, dobrze sytuowany, poszukuje dla braku znajomości pan

starszej panny lub bezdzietnej wdowy w celu matrymonialnym. Łaskawe oferty z fotografią proszę nadesłać pod nr 59 do admin. „Drwęca” Nowe Miasto. Dyskrecja zapewniona.

Czeladnik kołodziejski potrzebny zaraz.
Barański, Nowe Miasto.

Oberża

z pełnym wyposażeniem, wraz z 8 morgami roli i młeczarnia od zaraz na sprzedaż. Gdzie? wskaże eksp. „Drwęca” Nowe Miasto.

Potrzebna **dziwczyna** do wszelkich prac w gospodarstwie od zaraz.
Guzowski, Skarlin.